

23.10.2023

HE 41/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024

EDUSKUNTA

Valtiovarainvaliokunnan maatalousjaoston asiantuntijakuuleminen 25.10.2023

Asia: HE 41/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024
teema: Talousarvioesitys PL 30 kalatalous

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto valtion talousarviosta vuodelle 2024 ja toteamme kalatalouden osalta seuraavaa:

Talousarvion selvitysosassa todetaan, että Suomen tulevaisuuteen vaikuttaa voimakkaasti turvallisuutta ja huoltovarmuutta uhkaava Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäyssota. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan perustehtävät ruokaturvan ja elinkeinojen kilpailukyyn varmistamisessa korostuvat jatkossa.

Hallitusohjelmassa todetaan, että ruuantuotanto on maatalouden tärkein tehtävä ja huoltovarmuuden perusta. Kotimaisen kalan kulutusta, saatavuutta ja vientiä lisätään keventämällä kalankasvatukseen liittyvää luvitusta ja säätelyä. Lisäksi ollaan jatkamassa kotimaisen kalan edistämishjelmaa ja vesiviljelystrategian toimeenpanoa.

Suomen kalankasvattajaliitto antaa tukensa näille tavoitteille. Kalaa kasvattavia yrityksiä oli Suomessa vuonna 2023 219 kpl. Suurin osa kalanpoikasista kasvatetaan sisämaassa, suurin osa ruokakalasta puolestaan merialueilla. Kalanviljelijät tuottivat vuonna 2022 myyntiin 16,3 miljoonaa kiloa ruokakalaa, josta suurin osa oli kirjolohta. Kiertovesilaitosten osuus oli noin 1,3 miljoonaa kiloa. Ruokakalatuotannon arvo oli 102 miljoonaa euroa. Kalaa viljellään myös istutettavaksi luonnonveisiin.

Suomalaiset haluavat syödä tutkimusten mukaan enemmän kotimaista kalaa. Tällä hetkellä kuluttajien käyttämästä kalasta alle viidesosa on kotimaista. Syynä on riittämätön tarjonta.

Ruuaksi tuotettujen lohikalojen kysyntä on maailmalla hyvä. Venäjälle ja Valko-Venäjälle suuntautuneen viennin päätyttyä, korvaavia markkinoita on löytynyt mm. Puolasta ja Baltiasta. Toimialan näkemys vientimahdollisuuksista on kasvava.

Kalanviljelyn ympäristövaikutus syntyy kalaruokinnan ravinnepäästöistä eli fosforista ja typestä. Toimiala on tehnyt vuosikymmenten ajan määrätietoista työtä kalanrehun kehittämisessä ja ruokintatekniikoissa. Kalanviljelyn osuus Suomen ravinnekuormituksesta Itämereen on noin 1 prosenttia. Suomessa kasvatettu kirjolohi ja siika ovatkin WWF:n suosittelemia kalalajeja.

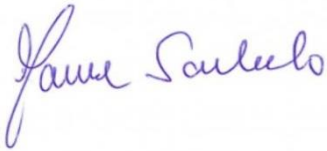
Kalanviljely on kannattavaa liiketoimintaa ja kasvattajat ovat valmiita investoimaan uusiin laitoksiin, jos toimialalle saadaan lisää ympäristölupia. Kalanviljelyn edistäminen edellyttää uusien pelisääntöjen sopimista ja hallitusohjelmakirjausten aitoa eteenpäinviemistä lainsäädännössä ja kaikilla viranomaistasoilla.

Suomen kalankasvattajaliitto tekee työtä kilpailukykyisen, kannustavan ja vastuullisen vesiviljelyalan puolesta. Tavoitteenamme on kalanviljelyn kolminkertaistaminen Suomessa vuoteen 2035 mennessä. Kalanviljely tuo työtä ja toimeentuloa alueille, missä uusien työpaikkojen syntyminen muille aloille on haastavaa.

Kalankasvattajat ovat volyymiltaan elinkeinokalatalouden suurin toimija. Kalatalouden edistämishojelman kasvatavoitteisiin ei päästä ilman merkittävää panostusta vesiviljelytuotantoon. Suomen kalankasvattajaliitto kiinnittää huomiota siihen, että SKKL on jäänyt pois kalatalouden edistämisvarojen jaosta vuodesta 2017 alkaen. Toimintamme keskeinen tavoite on edistää suomalaista kalataloutta vastuullisella elinkeinopainotuksella. Viennin edistämisessä keskeisessä roolissa on myös yhteistyö muiden Pohjoismaiden tuottajajärjestöjen ja Euroopan vesiviljelijöiden liiton (FEAP) kanssa.

Esitämme, että Suomen kalankasvattajaliitolle myönnetään yleisavustusta valtion vuoden 2024 talousarviossa.

Suomen Kalankasvattajaliitto ry

Janne Sankelo,
toimitusjohtaja
janne.sankelo@kalankasvatus.fi
050 512 0519